

Notat vedr. forankring af initiativer under Værdighedsmilliarden

Ishøj Kommune har siden 2016 modtaget midler fra Værdighedsmilliarden. Midlerne fra Værdighedsmilliarden løber til og med 2019, hvorefter midlerne overgår til bloktilskud. Der skal således tages stilling til, hvor mange af initiativerne, der skal fortsætte efter 2019 og hvordan disse skal fortsætte.

I dette notat fremlægges forslag til, hvilke initiativer der skal fortsætte. Det foreslås at forankre seks af de syv eksisterende initiativer. Initiativet omkring gode indflytninger for demensramte i plejebolig videreføres ikke, da arbejdet med gode indflytninger overgår til den daglige drift, og dermed bliver en implementeret del af den daglige praksis på Ishøj Kommunes to plejecentre.

Nedenfor ses et overblik over hvordan midlerne blev fordelt i 2019, og hvordan de foreslås fordelt i 2020 og fremover.

Oversigt over initiativerne og den økonomiske ramme for 2019 og fremover:

Formål:	2019	Fra 2020 og frem
Klippekortsordning	500.000 kr.	500.000 kr.
Kontinensklinik	250.000 kr.	320.000 kr.
Bekæmpelse af ensomhed via brobygning mellem forebyggelse og frivillighed	566.000 kr.	500.000 kr.
Velfærdsteknologi	590.000 kr.	610.000 kr.
Fremme mental sundhed blandt sårbare voksne	442.000 kr.	555.000 kr.
Aktivitetscenter Egely	500.000 kr.	300.000 kr.
I alt	3.048.000 kr.	2.785.000 kr.

Præsentation af tiltag

Nedenfor beskrives de seks tiltag, det foreslås finansieret af bloktilskuddet vedr. Værdighedsmilliarden fra 2020 og frem.

Klippekortsordning

Det forventes at andelen af ældre hjemmehjælpsmodtagere vil stige i fremtiden i Ishøj Kommune. De mest sårbare fra denne målgruppe kan opleve ensomhed. Dette kan blandt andet hænge sammen med, at borgerne er isolerede og har et svagt socialt netværk. For nogle borgere i denne målgruppe vil medarbejderne i hjemmeplejen være deres primære relationer i hverdagen, når de yder personlig og praktisk hjælp. Klippe-kortsordningen har til formål at afhjælpe ensomhed blandt hjemmehjælpsmodtagere, som selv oplever at være særligt sårbare, ensomme og have et begrænset netværk. Klippe-kortsordningen kan således være med til at styrke selvbestemmelsen, muligheden for at deltage i sociale aktiviteter og friheden til at komme ud af eget hjem for denne gruppe borgere, der herigennem undgår ufrivillig isolation

og ensomhed. Det kan ligeledes være med til at øge livskvaliteten og trivlsen for denne sårbare målgruppe, jf. Værdighedspolitikken.

De borgere, som er en del af klippekortsordningen, vil modtage en halv times ekstra hjemmehjælp ugentligt eller har mulighed for at spare klip op. Ordningen giver borgerne mulighed for aktiviteter som fx:

- Socialt samvær i eller udenfor hjemmet.
- Gåture, fx med henblik på bevægelse.
- Besøg på fx spisecaféer for at møde andre mennesker.
- Motivation til at indgå i sociale aktiviteter og fællesskaber udenfor hjemmet samt ledsagelse hertil.

På Social- og Sundhedsudvalgets møde i maj 2019 blev en ny kvalitetsstandard og nye kriterier for klippekortsordningen vedtaget. Det blev ligeledes besluttet, at Social- og Sundhedsudvalget tager stilling til økonomien omkring klippekortsordningen i forbindelse med Værdighedsmilliarden.

Det foreslås hermed at gøre klippekortsordningen til en permanent indsats i Ishøj Kommune. Derved vil hjemmehjælpsmodtagere, som er særligt sårbare, ensomme og har et begrænset netværk, få en øget ret til selvbestemmelse og mulighed for at deltage i aktiviteter i lokalsamfundet.

Økonomi:

- Det foreslås at afsætte kr. 500.000 årligt til klippekortsordningen fra 2020 og frem. Midlerne vil dække lønudgifter til de hjemmehjælpere, som arbejder med klippekortsordningen.

Kontinensklíník

Tal fra Sundhedsstyrelsen anslår, at over 700 ældre borgere i Ishøj Kommune lider af inkontinens, og det forventes, at der kommer flere til. Inkontinens er en tabubelagt udfordring, som mange vælger ikke at tale om. Hertil kommer, at inkontinens begrænser borgernes aktive deltagelse i sociale sammenhænge, og derfor bliver en barriere i forhold til at leve et aktivt og socialt liv. Inkontinens har derfor en stor påvirkning på livskvaliteten. Kontinensklíníkkén í Ishøj Kommune giver borgere mulighed for at blive udredt samt modtage vejledning og træning, således at borgernes kontinens behandles. Herigennem understøttes flere elementer fra Værdighedspolitikken, når borgere får styr på deres kontinens og derved får muligheden for at udføre de aktiviteter, som de har lyst. Borgerne får ligeledes retten til at bestemme over eget liv, kunne være med i fællesskaber og ikke føle sig bundet til eget hjem. Samtidig vil kontinensklíníkkén skabe kvalitet, sammenhæng og faglighed i plejen, idet medarbejderne på klíníkkén samarbejder om at forebygge sygdom på tværs af fagligheder og indsatser.

Siden 2018 har kontinensklíníkkén í Ishøj haft fokus på kompetenceudvikling og det tværfaglige samarbejde mellem træningscenterets fysioterapeuter og det sygeplejefaglige personale i hjemmeplejen, som er tilknyttet klíníkkén. Der er opbygget et fælles erfaringsgrundlag og retningslinjer for det fremtidige tværfaglige samarbejde.

Siden opstarten i 2018 har 73 borgere været i forløb i kontinensklíníkkén. På baggrund af Sundhedsstyrelsens estimering af, at over 700 ældre i Ishøj forventes at lide af inkontinens, så er der fortsat en stor gruppe borgere, som vil have glæde af at blive udredt samt modtage vejledning og træning gennem kontinensklíníkkén.

Det foreslås, at der fra 2020 afsættes midler til at fortsætte indsatsen med at udvikle og drive kontinensklinikken. Kontinensklinikken vil have følgende funktioner:

- Klinikken kan yde rådgivning, støtte og vejledning til ældre borgere, der lider af urin- og/eller analinkontinens. Der vil dels være tilknyttet fysioterapeuter fra træningscentrene til indsatsen med fokus på vejledning og (genop)træning, samt sygeplejefagligt personale fra hjemmeplejen i forhold til medicin og hjælpemidler.
- Alle kommunens aktiviteter omkring kontinens kan samles i klinikken for at sikre en tværfaglig og helhedsorienteret indsats. Det giver fx en afsmittende effekt på bevilling af bleer, hvor alle borgere skal tilknyttes klinikken, før de kan få en blebevilling. Dette bidrager til kvalitetssikring samt øget faglighed, da borgeren får et mere passende produkt, og nogle vil endda kunne undvære bleer. Klinikken vil således fungere som koordineringssted for kontinensindsatsen blandt fagpersoner. Klinikken er etableret i lægecenter på 5. sal i Ishøj Bycenter med henblik på at skabe et tæt samarbejde med de praktiserende læger og skabe synergi på tværs.

Økonomi:

- Det foreslås at afsætte kr. 320.000 årligt til kontinensklinikken fra 2020 og frem. Midlerne vil gå til lønmidler til sygeplejersker og fysioterapeuter.

Bekæmpelse af ensomhed via brobygning mellem forebyggelse og frivillighed

Tal fra Sundhedsprofilen 2017 påpeger, at den mentale mistrivsel generelt er dårligere i Ishøj Kommune end i andre kommuner i samme socialgruppe. Derudover estimeres det i befolkningsprognosen, at andelen af +80 årige i Ishøj vil stige med 72,1 % i perioden 2019-2026. Derfor er det afgørende at sætte ind med ensomhedsbekæmpende initiativer, for at forebygge at ensomhed og mistrivsel bliver en permanent tilstand, som kan påvirke borgernes sociale, psykiske og fysiske tilstand i negativ retning. Denne udfordring kan imødekommes ved at bygge bro samt skabe større sammenhæng mellem de mange indsatser og aktiviteter på forebyggelses- og frivillighedsområdet i Ishøj.

Formålet med denne indsats vil være at forebygge og bekæmpe ensomhed og mistrivsel blandt borgere i Ishøj Kommune. Derved kan det sikres at borgere og pårørende i Ishøj har ret til at indgå i meningsfulde fællesskaber, har ret til at leve et aktivt og værdigt liv, har ret til at blive inddraget som en del af løsningen samt ret til rådgivning og dialog i forbindelse med livets afslutning, jf. Værdighedsmilliarden.

For mange borgere er det overgange og ændringer i livet, som medfører en følelse af ensomhed, isolation og dårlig mental sundhed. Det kan fx være alvorlig sygdom, pludseligt faldende funktionsniveau, tab af ægtefælle, pårørende til fx demente og overgangen fra arbejdsliv til pension, som kan være livsændrende begivenheder. En stor del af disse borgere har ikke nødvendigvis kontakt til kommunen, og gennem en forebyggende indsats kan deres behov for hjælp udskydes. For nogle ender ændringerne i livet med at overtage styringen i deres liv og have store konsekvenser for deres trivsel og livskvalitet. Disse udfordringer kan bekæmpes og forebygges via understøttelse af tiltag på det frivillige sociale område samt ved at øge brobygningen mellem kommunale indsatser og aktiviteter i lokalområdet.

Det foreslås, at der afsættes midler til en brobyggende medarbejder, der kan skabe sammenhænge på forebyggelses- og frivilligområdet fra 2020 og frem. Det kan fx ske via:

- Varetage opgaver med fokus på bekæmpelse af ensomhed bl.a. Amput-caféen og spisecaféerne.
- Videreudvikling af tilbud til pårørende, som fx de etablerede sorg- og livsmodsgupper, hvor folk, der har mistet ved dødsfald, kan mødes og finde trøst og fællesskab, således at en bredere målgruppe kan få glæde af initiativet.
- Varetage koordinering af opgaver på forebyggelsesområdet, som fx pensionistsvømning samt julefrokoster og sommerudflugter for pensionister.
- Opgaver som kobler frivillighed og aktører i lokalsamfundet til udfordringer og behov, som viser sig hos fx demenskoordinator, forebyggelseskoordinatorer, visitation m.fl. Arrangementet 'Sammen om demens' er et eksempel på en sådan samarbejdsopgave, hvor der var fokus på give pårørende til demente positive oplevelser.
- Koordineringsopgaver i forbindelse med initiativer som fx Store Cykeldag og Nytårsvandringen, hvor der er både er fokus på sundhed, miljø, understøtte fællesskab på tværs af generationer, engagere forskellige aktører i lokalsamfundet mm.

Økonomi:

- Det foreslås at afsætte kr. 500.000 årligt til bekæmpelse af ensomhed via brobygning mellem forebyggelses- og frivillighedsområdet. Midlerne skal gå til ansættelse af en medarbejder med brobyggerfunktion samt udgifter i forbindelse med afholdelse og videreudvikling af sorg- og livsmodsgupperne.

Velfærdsteknologi

Over de næste år står Ishøj Kommune står overfor et ressourcemæssigt dilemma, når andelen af ældre borgere stiger samtidig med, at der forventes et fald i arbejdsstyrken på nationalt plan. Samtidig ønsker Ishøj Kommune at give borgerne mulighed for at mestre eget liv, og skabe kvalitet, sammenhæng og faglighed i plejen til fordel for borgerne, jf. Værdighedspolitikken. Der skal nytænkes og udvikles på de traditionelle arbejdsgange samt introduceres alternative arbejdsredskaber, hvis Ishøj Kommunen skal støtte flere borgere med de samme ressourcer og samtidig bibeholde samme serviceniveau i plejen. Her vil velfærdsteknologi være et arbejdsbesparende og ressourcestyrkende middel, som kan imødekomme de demografiske og økonomiske udfordring i fremtiden.

Velfærdsteknologier har svært ved at vinde indpas, da det kan være svært for medarbejderne at opretholde fokus samtidig med, at de skal løse en kerneopgave i en travl hverdag. Medarbejderne kan også mangle den teknologiske know-how i forhold til hvordan teknologierne anvendes og hvilke fordele de kan drage af dem. Det kræver derfor et kontinuerligt fokus på anvendelsen af velfærdsteknologiske løsninger efter implementering. Området med velfærdsteknologi er ligeledes i en rivende udvikling, og det kræver kompetencer at have øje for velfærdsteknologiens muligheder og faldgrupper.

I 2019 har der dels været fokus på kompetenceudvikling af medarbejderne samt yde assistance omkring tekniske udfordringer ved de velfærdsteknologiske løsninger. Herudover har der været fokus på at skabe en struktur i samarbejdet omkring de velfærdsteknologiske løsninger der hidtil er indkøbt, som kan anvendes fremadrettet som skabelon for anskaffelse og implementering af velfærdsteknologier. Dette redskab skaber bedre rum til forankring.

Det foreslås at fastansætte den velfærdsteknologiske konsulent til følgende opgaver i Ishøj Kommune for fremtiden:

- Implementering af en velfærdsteknologisk strategi for anvendelse og implementering af velfærdsteknologi herunder identificering af fremtidige fokusområder.
- Indgå i netværksgrupper, konferencer, dialogmøder og andre sessioner vedr. velfærdsteknologi med henblik på at identificere de rette teknologier og styre udenom de umodne.
- Implementering af fremtidige velfærdsteknologier og herunder:
  - Identificering af problemstillinger der kan løses med velfærdsteknologi.
  - Afprøvning af teknologi inden udrulning.
  - Facilitering af kompetenceudvikling af medarbejdere.
  - Forankring af implementerede teknologier gennem kontinuerlig opfølgning.
- Projektleder for Ishøj Kommunes deltagelse i TeleKOL og herunder:
  - Varetage kontakten til det regionale samarbejde.
  - Understøtte lokal organisering af medarbejdere og monitoreringsudstyr.
  - Varetage lokal budgetberegning.

Økonomi:

- Det foreslås at afsætte kr. 610.000 årligt til velfærdsteknologi fra 2020 og frem. Heraf afsættes midler til at aflønne en velfærdsteknologisk konsulent samt udgifter i forbindelse med teleKOL.

Fremme mental sundhed blandt sårbare voksne

Mental sundhed danner grobund for at borgerne i Ishøj kan leve et aktivt liv, hvor den enkelte har mulighed for både at bidrage positivt til fællesskaber samt modtage støtte og opbakning fra andre. Denne gensidighed er afgørende for den enkeltes oplevelse af livskvalitet og trivsel. Udfordringen med høj dårlig mental sundhed blandt borgere i Ishøj Kommune, kan således imødekommes ved at give borgerne muligheden for at bidrage med en frivillig indsats samt indgå i meningsfulde fællesskaber. I vores velfærdssamfund vil der endvidere være brug for, at vi i fremtiden udnytter frivillighedens potentiale i endnu højere grad, hvilket vil kræve et arbejde med frivilligheden på nye måder. Herigennem understøttes borgernes ret til at indgå i relationer og fællesskaber, retten til at leve et aktivt liv samt inddragelse af pårørende, jf. Værdighedspolitikken.

I 2019 blev i gang sat en proces omkring fælles indsatser på tværs af voksenområdet i Ishøj, hvilket kan være starten på at imødekomme ovenstående udfordring. Formålet med de nye initiativer er at skabe synergi på tværs af det samlede voksenområde, drage nytte af eksisterende relationer, erfaringer og metoder samt inddrage pårørende i forhold til rammer for aktiviteter. Formålet med de nye initiativer er ligeledes at sikre en større bredde i tiltag på det frivillige sociale område, som kan være med til at sikre at endnu flere borgere fra forskellige målgrupper kan deltage i meningsfulde fællesskaber i Ishøj. Herigennem skabes mulighed for, at borgerne i Ishøj Kommune kan mødes og støtte hinanden. Det sker ud fra en tankegang om, at alle borgere har ressourcer, som de kan bidrage med til fællesskabet uanset sårbarheder og udfordringer.

Det foreslås at ansætte en frivilligkoordinator, som kan bidrage til løsningen af følgende opgaver:

- Fortsætte udviklingen af initiativer på det brede sociale voksenområde i Ishøj i samarbejde med lokale aktører som fx SIND Vestegnen, Røde Kors, helhedsplanen og psykiatrien.
- Koordineringsopgaver på frivilligområdet som fx Frivilligfesten og March mod ensomhed.
- Videreudvikle samarbejde og relationer til foreninger og andre lokale aktører, således at udvikling af initiativer altid tager udgangspunkt i lokale behov og har fokus på bæredygtig lokal forankring.
- Udvikle og understøtte nye former for frivillighed, fx indenfor socialpsykiatrien, Elderlearn og Boblberg.dk.
- Opgaver i forbindelse med midler til frivilligt socialt arbejde (paragraf 18): Vejledning af foreninger og netværk, opfølgning på regnskaber og afrapporteringer, modtage ansøgninger, udarbejde indstillinger mm.

Det foreslås endvidere, at der bruges midler til fortsat at finansiere Ishøj Kommunes abonnement hos Boblberg.dk. Boblberg.dk er en borger-til-borger-plattform, der gør det lettere for borgerne i Ishøj at finde sammen med andre, som deler samme interesser og behov. Gennem Boblberg.dk vil de borgere få mulighed for at mødes med andre til aktiviteter og oplevelser samt få mulighed for at indgå i forskellige former for sociale fællesskaber. Dette kan være med til at styrke borgernes livskvalitet og trivsel, og dermed forebygge ensomhed og styrke den mentale sundhed blandt borgerne i Ishøj. Endvidere kan det være med til at styrke lokalsamfundet i Ishøj, når Ishøjborgere får mulighed for at mødes på tværs af alder, etnicitet og bopæl.

Økonomi:

- Det foreslås at afsætte kr. 555.000 årligt til at fremme mental sundhed blandt sårbare voksne fra 2020 og frem. Midlerne vil gå til:
  - Adgangen til platformen Boblberg.dk, som kostede kr. 52.870 ex moms for 2019. Prisen reguleres årligt med 4,95 %.
  - Løn til en frivilligkoordinator.

Aktivitetscenteret Egely

En stor andel af ældre borgere med anden etnisk baggrund oplever ensomhed og ufrivillig isolation. Dette kan skyldes, at denne gruppe af borgere har et begrænset kendskab til aktiviteter og tilbud i Ishøj. Desuden kan deres sociale netværk til andre end nær familie være begrænset på grund af sproglige udfordringer og kulturelle forskelle. Gennem deltagelse i aktiviteter på aktivitetscenteret Egely får denne målgruppe mulighed for at blive en del af et fællesskab, og deres kendskab til eksisterende tilbud i Ishøj udvides. Ældre med anden etnisk baggrund end dansk vil ligeledes opnå et bedre kendskab til livet på Kærbo, således kan en eventuel overgang til en plejebolig opleves mindre markant end den ofte gør i dag. Dette kan være med til at bekæmpe ensomhed og nedbryde ufrivillig social isolation for ældre med anden etnisk baggrund end dansk. Således fremmes retten til at være en del af fællesskaber og opnå livskvalitet ved at indgå i aktiviteter, hvor man kan sætte sine ressourcer i spil, jf. Værdighedsmilliarden.

Der er ældre borgere med mange forskellige etniske baggrunde, som er en del af aktivitetscenteret Egely. Aktivitetscenteret Egely har mange forskellige aktiviteter, som fx motion- og bevægelsehold, madlavning, samtalegrupper på dansk, kreative hold mm. Brugere fra aktivitetscenteret på Kærbo er inviteret til at deltage i disse aktiviteter på Egely, og flere brugere har været på gæstebesøg. Derudover deltager brugere

fra Egely i aktiviteter på Kærbo. Disse tiltag er en del af den igangværende integrationsproces, som skal sikre en forankring af aktivitetscenteret Egely på Kærbo.

Medarbejderne på Egely oplever, at brugerne på Egely bliver bedre til selv at tage initiativ og hjælpe hinanden. Endvidere giver brugerne selv udtryk for, at de er blevet mere bevidste om deres sundhed og livsstil idet de spiser sundere og bevæger sig mere i det daglige, end de gjorde før. Borgerne fortæller ligeledes at de bruger mindre medicin, går mindre til lægen og har færre bekymringer i deres hverdag, efter de er startet på Egely. Personalet oplever, at mange af brugerne danner nye relationer, som gør, at de føler, de har en værdi andre steder end i hjemmet og familien. Dette kan være medvirkende til at højne deres livskvalitet og sundhed.

Det foreslås at afsætte midler til en aktivitetsmedarbejder, som vil have fokus på følgende:

- Arbejde videre med fysisk og social forankring af aktivitetscenteret Egely på aktivitetscenteret Kærbo. Herunder arbejde med aktiviteter som bygger bro mellem aktivitetscenterets målgrupper.
- Arbejde videre med at udbrede kendskabet til Egelys aktiviteter, og herunder motivere flere ældre mænd med anden etnisk baggrund til at benytte Egely.
- Videreføre og videreudvikle aktivitetscenterets mange gode aktiviteter og tiltag for borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

Økonomi:

- Det foreslås at afsætte kr. 300.000 til Aktivitetscenteret Egely fra 2020 og frem. Midlerne går til aflønning af en aktivitetsmedarbejder.

Den 23. maj 2019

Ane Katrine Jensen